

Martorell els tres TOMBS

des de 1647

10 al 12 de gener 2025

AMICS DE
SANT ANTONI ABAT
DE MARTORELL

inovyn

Generalitat
de Catalunya

Diputació
Barcelona

JUNTA DELS AMICS DE SANT ANTONI ABAT DE MARTORELL

President: GABRIEL HERNÁNDEZ LAORDEN
Vicepresident: RAFAEL LÓPEZ VIDAL
Secretari: JOAN MAS PUEYO
Tresorer: JOSEP VILELLA CRONIN
Vocals: ADOLF BARGUÉS ASTURIAS,
ÀLEX HERNÁNDEZ PERELLÓ, ISABEL M^o ENRI MARTÍNEZ,
MARTA BATALLÉ SELLARÉS, SONIA VAIENTE GARCÍA
i JOSÉ HERNÁNDEZ PALOMARES.

Els Amics de Sant Antoni Abat estem a la plaça de M. Canela, s/n.
Tenim obert tots els dimecres de l'any, de les 19.00 a les 20.00 hores.
Disposem d'una àmplia col·lecció de carros, carruatges, tartanes, eines i estris del camp, així
com d'un important fons artístic, documental i gràfic de la història de la festa a la nostra vila.
Telèfon de contacte: 675 612 972 (Josep Vilella)

Autor del cartell: SIBUX Fotos: Jordi Cortadella

Descarrega't l'app

Publica les teves fotos i comentaris
amb les etiquetes:
#amicsdesantantoni
#amicsdesantantonimartorell

Patrocinadors

Col·laboradors

els tres TOMBS

Després de les festes nadalenques i la Cavalcada de Reis, Martorell es prepara per viure una de les seves celebracions més tradicionals: la **Festa de Sant Antoni Abat, també coneguda com els Tres Tombs**.

Del 10 al 12 de gener de 2025, els carrers del nostre poble acolliran una nova edició d'aquesta festivitat, on els animals, els carros i els carruatges seran els protagonistes. Els Tres Tombs són una tradició que es remunta a l'any 1647, quan es va fundar la confraria de Sant Antoni Abat, patró dels carreters i traginers, i de Sant Isidre, patró dels pagesos. Des de llavors, ja fa més de 350 anys, han estat una part essencial de la nostra història i la nostra identitat.

Com cada any, us convido a participar en les activitats programades pels Amics de Sant Antoni Abat per commemorar aquesta festivitat. Entre les més destacades hi ha la passejada dels Tres Tombs pels carrers de Martorell, la benedicció dels animals, el tradicional pregó amb el canvi de les senyeres a l'Ajuntament, l'esmorzar traginer i el concert-vermut.

Vull aprofitar aquesta ocasió per **agrair als Amics de Sant Antoni Abat** la seva feina constant per mantenir viva i actualitzada aquesta tradició tan important. Gràcies al seu esforç, podem continuar celebrant una festa que ens recorda els nostres **orígens agrícoles i ramaders i que ens uneix com a poble**. Els cavalls, mules i rucs, juntament amb els seus carros i carruatges, tornaran a recórrer els barris de Martorell, transportant-nos una vegada més al passat i recordant-nos d'on venim.

Bona Festa dels Tres Tombs!

Xavier Fonollosa i Comas
Alcalde de Martorell

Visca Els Tres Tombs

Hola a tothom, molt bon any nou, i de nou ja hi tornem a ser. Tornem a celebrar els Tres Tombs a la nostra vila.

Com a President dels Amics de Sant Antoni, la qual cosa m'honora, vull parlar-vos de la nostra estimada entitat, els Amics de Sant Antoni Abat de Martorell que, com haureu vist darrerament en aquests anys, no ha parat de créixer.

La nostra entitat representa allò que en un passat no tant llunyà va ser el motor econòmic de Martorell; doncs aquest món no hagués estat possible sense les fortes esqueses dels cavalls i de la resta dels equins. L'ésser humà va enginyar-se-les per tirar endavant el món de la pagesia i la resta del teixit industrial, per a transportar tot allò que necessitava per a poder sobreviure. El local de la nostra entitat n'és testimoni, perquè és ben ple de carros, carruatges, guarniments i eines del camp que en aquests darrers anys hem anat recuperant, per tal de no caure en l'oblit de la memòria històrica del que va ser Martorell.

Agrair-vos, com no podia ser d'altra manera, que gràcies a les aportacions i donacions altruistes, heu fet possible que la entitat sigui el que és, un Gran Museu, hem estat capaços amb l'esforç de totes i tots plegats d'aconseguir el que actualment som. Els membres de la junta i altres col·laboradors entomem la tasca de tenir cura d'aquest material, per garantir-ne un correcte estat de conservació i així poder passejar aquest patrimoni històric pels carrers de Martorell i d'altres poblacions de Catalunya.

Només em resta convidar-vos a gaudir de la festa de Sant Antoni Abat. Visca els Tres Tombs!!!

Gabriel Hernández Laorden

President dels Amics de Sant Antoni Abat de Martorell

EL MÓN DELS ANIMALS DE CÀRREGA I ELS OFICIS QUE SE'N DERIVEN

El baster o guarnicioner

Al llarg dels segles, fins a la meitat del segle passat i arribant a la generació dels nostres avis o besavis, l'únic mitjà de transport i càrrega que hi havia, eren els cavalls, el rucs, les mules i els bous, entre altres.

Carreters i pagesos no tenien altra mitjà de locomoció i per tant al seu voltant existien un seguit d'oficis que actualment ja són història, i a dia d'avui d'una forma testimonial, encara, arreu del país, podem trobar alguns ferradors, basters, esquiladors..., etc.

I a Martorell, cruïlla de camins i vila on la agricultura, la ramaderia i la viticultura esdevenien el gruix de la nostra economia, tots els oficis esmentats també eren essencials en el desenvolupament econòmic i social i quotidià, en una població, que per exemple l'any 1960, segons la evolució demogràfica que ens mostra la Viquipèdia, no superava els 8000 habitants.

Però avui parlarem de l'ofici de **Baster**, ofici al que s'hi dedicaven algunes famílies martorellenques, i parlem amb la **Eulalia Carafí Sans**, neta del "Cándido de cal Baster", i que a dia d'avui segueix residint a la mateixa casa on el seu avi feia tots els guarniments dels animals, i crec recordar que en la meva joventut encara n'ha vist de penjats a les vidrieres de casa seva, on establim conversa sobre l'ofici:

L'Eulàlia Carafí Sans, neta del Sr Cándid, amb la màquina de cosir els guarniments dels animals. Foto actual.

El teu avi, el Sr. Càndid, era fill de Martorell?

No, ell era fill de Vilanova de Bellpuig i va començar a aprendre l'ofici a la seva vila natal, posteriorment se'n va anar a viure a Barcelona, on es va professionalitzar millor i hi va exercir la seva feina durant 17 anys, allà va conèixer la que després va ser la seva muller, la Teresa Bargalló, i durant la guerra civil la família van decidir instal·lar-se a Martorell, a casa dels avis de seva esposa, on va continuar l'ofici durant tota la seva vida.

Ell, i la vostra família us heu sentit sempre lligats a la Festa de Sant Antoni Abat de la nostra Vila?

Sí, perquè Sant Antoni Abat és també el Patró dels guarnicioners, i el meu avi ja participava a la seva època, en tots els actes de la Festa, també col·laborant-hi tot preparant els guarniments per tots els carruatges que hi participaven i posteriorment el seu fill gran, en Joaquim, durant un temps també va continuar en l'ofici. Ens diu l'Eulàlia que a casa seva el dia de Sant Antoni Abat, era com el dia de la Festa Major i fins a dia d'avui sempre ho hem celebrat i participat en tots els actes que any rera any organitza l'Entitat.

Saps si l'ofici era del tot manual, o es treballava en algun tipus de maquinària de l'època ...?

Es treballava amb algunes eines específiques, però bàsicament tot era manual. Únicament es cosia amb una màquina especial per treballar la pell i el cuir, que encara conservo aquí a l'entrada de casa.

Quins eren els guarniments destacats i imprescindibles d'un "matxo" o cavall? Antigament hi havia competència, en la desfilada dels Tres Tombs, sobre els guarniments que portava un o altre animal?

Els guarniments que sempre ha de portar un cavall, un ruc o una mula són: el collar, la sella i les regnes, les tatxes ..., i sí que existia una gran competència, ja que els pagesos i carreters es fixaven molt en com anaven guarnits els animals.

En la desfilada dels Tres Tombs, que justament passa per davant de casa teva, et ve a la memòria algun record que et trasllada al passat?

Doncs, sí, quan passa el carro dels bots de vi, amb la seva lona i el

La casa de Cal Baster, a mitjans del Segle XX, amb un cavall guarnit en tornar a la Plaça de l'Església. Arxiu Fotogràfic Porta.

El Sr. Càndid Sans a la Plaça de l'Església a mitjans del Segle XX. Arxiu Fotogràfic Porta.

logo dels "Amics de Sant Antoni", sempre em ve al record el meu avi Càndid, que és qui la va fer amb gran estima per l'Entitat i devoció a Sant Antoni Abat.

Moltes Gràcies, Eulàlia. Conèixer oficis del nostre passat i transmetre el valor de la nostra història a les noves generacions, de ben segur que hauria de tenir un valor incalculable en el futur.

Joan Puiggròs

Motor Club Micorella

HISTÒRIA DEL MOTORCLUB MICORELLA

A finals dels anys 90 una colla d'amics que durant els anys 80 anàvem en moto de trial, motocròs i carretera, ens retrobàrem i decidirem fer sortides, principalment en moto de trial, i fer sopars un cop al mes. Primer intentàrem recuperar el Motorclub Martorell, però no va ser possible. L'any 2004, després de fer un bon "rodatge"

es crea l'Associació Esportiva Micorella i el 2010 es convertí en el Motorclub Micorella.

Les nostres activitats estan relacionades amb el món del motor, durant els anys 2002 al 2014 vàrem organitzar una trobada anual denominada "Trial dels Campions" que pretenia reunir les antigues llegendes de l'especialitat amb nous pilots emergents o consolidats. En aquelles trobades assistiren Jordi Tarrés, Laia Sanz, Amos Bilbao, Ignasi Bultó, Manel Soler, Pere Pi, Oriol Puig Bultó, Pere Oller, Adam Raga, Marc Colomer, Albert Jubenteny, Joan Bordas, Gabriel Riera, Pepito Casademunt, Pere Mill, Jaime Puig, Javier Cucurella, Narcís Casas, Narcís Roca, Eduard Giró i Gabino Renales. També celebrarem dos convocatòries de l'Enduro dels Campions dedicat als pilots d'aquesta especialitat. A nivell local vàrem col·laborar amb el Mo-

torclub del Bages organitzant una prova social junt amb aquesta entitat durant els anys 2016, 2017 i 2019.

També hem procurat fomentar l'esport entre els mes joves. Per aquest motiu l'any 2008 es crea un espai de bicicleta de trial al barri de Font de la Mina. El 2011 a Martorell es fa el primer push bike d'Europa (les push bike són bicicletes sense pedals pels més menuts), i els tres anys següents organitzarem una prova del Campionat de Catalunya de moto de Trial de nens.

L'any 2017, gràcies a la col·laboració de l'Ajuntament de Martorell, que cedeix un terreny al costat de Pintures Martorell, neix l'escola de Trial en Bicicleta de Martorell que encara continua activa.

Per fomentar l'ús de la bicicleta i la promoció d'aquest esport els dos darrers anys hem organitzat una prova del Campionat de Catalunya Open bike.

Actualment promocionem joves pilots que participen a les diferents proves dels campionats de Velocitat, Motocros, Trial; Enduro i Bicicleta de Trial.

Periòdicament organitzem els sopars culturals. Es tracte d'unes trobades on es fa el lliurament del Premi Micorella a persones vinculades amb el món del motor. Han estat guardonats amb aquest premi: Xavi Foj, Vicens Aguilera, Pere Pi, Antonio Trueba, Oriol Puig Bulto, Família Giró, Isidre Esteve, Joan Cañelles Montset, Joan Ferret Carbonell. També s'han aprofitat aquest actes per fer homenatges a persones com Carles Sendros Casanoves, els Homes de l'Operación Impala que van anar de Ciudad del Cabo a Martorell (1962), els Homes de l'Expedició a l'Himàlaia en moto (1974), el Sr. Francisco X Bultó al seus 100 anys i els integrants de l'expedició en moto Igualada Kilimanjaro (1974). A partir del 2023 fem la Trobada Toni Grau, un homenatge als membres de Club que ens han deixat.

Intentem ser molt respectuosos amb el medi ambient i per aquest motiu fa més de 20 anys que fem la neteja i el manteniment dels corriols de la Muntanya de Martorell. Per aquesta activitat l'Ajuntament de Martorell ens va fer un reconeixement l'any 2022.

Recomanacions per a la festa

QUÈ ÉS LA FEST D'ELS TRES TOMBS?

És una celebració amb motiu de la festivitat de Sant Antoni Abat, 17 de gener, protector dels animals de peu rodó, i que consisteix a donar tres voltes amb els cavalls, carros i altres animals de tir per l'interior d'una població.

i Sant Antoni del porquet és un sant popular arreu dels Països Catalans al qual s'adrecen força precis. Banderers, foguerons, pa i tortells, porcs, cavalls, rucs i matxos en són el denominador comú.

RECOMANACIONS PER AL PÚBLIC

- No us apropieu a tocar els cavalls durant el recorregut.
- No crideu o espanteu els animals durant el recorregut.
- Manteniu-vos a les zones habilitades per l'organització.
- No creueu el carrer mentre estan passant els cavalls.

! És important que seguïu les instruccions dels organitzadors per evitar que es puguin produir accidents.

REQUISITS GENERALS

- Tots els animals que hi participen han d'estar correctament identificats i procedir d'explotacions registrades.
- La descàrrega dels animals s'ha de realitzar evitant aglomeracions de persones.
- Ha d'haver-hi prou espai entre els diferents carruatges o cavalls.
- S'ha de garantir que el circuit, carrers o camins no comprometen el benestar dels animals.
- S'ha de garantir que els èquids són abeurats d'acord amb les seves necessitats.

CONDICIONS DE MANEIG DELS ÈQUIDS

- La càrrega dels carros i carruatges ha d'estar equilibrada per evitar que aquests vehicles s'inclinin de la part del darrere, i dificultin el treball dels animals.
- És prohibit l'ús abusiu de pals, fustes, fuets o similars per fer avançar els èquids.
- Els guarniments han de ser els adequats per a cada tir o muntura.
- Els animals han d'anar nets, raspallats i amb els cascos en bon estat.
- Qui manegui tant els cavalls de tir com els de muntar ha d'estar suficientment preparat per al seu control.
- Si qualsevol èquid, durant la passejada, mostra signes d'estress o problemes de salut, s'ha d'enretirar immediatament i garantir que rep les atencions adequades.

✓ Totes les persones que menen els animals disposen de coneixements de maneig i benestar animal.

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació**

Programa d'actes

DIVENDRES, 10 DE GENER

Al Local social de l'Entitat. Plaça Maria Canela.

**20,00 h. ASSEMBLEA
GENERAL DE L'ENTITAT**

**20,30 h. SORTEIG DE LLOTGES I
ENTRADES** per al Concert-vermut.

**EXCLUSIU
PER A SOCIS
I SÒCIES**

DISSABTE, 11 DE GENER

Al Local social de l'Entitat.
Plaça Maria Canela.

9,00 a 13,00 h.

**VENDA DE LLOTGES I
ENTRADES CONCERT-
VERMUT**

(llotges i entrades NO
venudes el divendres 10/01).
Llotges i platea de la sala.
Les entrades es vendran
numerades, cosa que cal
tenir en compte a l'hora de
demanar-les si es vol estar
en grup i no quedar separats.

A la Plaça de la Vila

18,00 h.

**CONCERT-RECITAL
AMB L'ESCOLA MPAL
DE MÚSICA**

(nova col·laboració).

Al Pont del Diable

18,30 h.

**ENCESA DE LES ATXES
DE VENT AMB EL FOC
DE SANT ANTONI**

i acompanyament de les
senyeres de l'entitat fins al
portal d'Anoia per rebre el
pregoner d'enguany. Amb
la col·laboració de la **Colla
de Diables de Martorell**.

A continuació,

A la Plaça de la Vila.

PREGÓ DE LES FESTES

A càrrec de Joaquim Massaneda Llinàs.

CANVI DE LES SENYERES DE L'ENTITAT

El **Club Hoquei Patins de Martorell**
farà entrega de la senyera de l'entitat
al **Motor Club Micorella**.

Capità de bandera: **Joaquim Massaneda Llinàs**
Cordonistes: **Jaume Andrés Galofré**
Banderer: **Pepe Arco Lorca i Elvira Alcaine**
Agulló

BROU DE SANT ANTONI

Degustació de brou calent fet al foc a terra
(gastronomia del porc de la Setmana dels
Barbuts), a càrrec de l'**Esplai de la Gent
Gran de la Vila** coordinats per en **Pere Bel** i
amb la col·laboració material de l'**Associació
de Veïns del Barri Rosanes**. El brou és
gratuït, cal comprar la tassa: 3€ una, dues
5€ (excepte una degustació-tassa per soci).

FOGUERONS DE SANT ANTONI

Amb la **Colla de Diables de Martorell**.

A El Progrés

21,00 h

CONCERT

Concert a càrrec de la soprano **Eulàlia Ara**,
acompanyada al piano per **Giuseppe
Tavanti**, amb una primera part de música
catalana i una segona part d'àries italianes.

DIUMENGE, 12 DE GENER

A la Plaça Maria Canela
8,30 a 10,30 h.

ESMORZAR TRAGINER

Concentració de genets,
cavalleries i carruatges.

10,30 h.

GUARNIMENT

I ENGANXADA

de cavalls i carruatges.

11,30 h.

INICI DE LA PASSADA

PELS CARRERS I

PLACES DE MARTORELL

amb la **Banda**

Simfònica de Martorell.

A la Plaça de l'Església

Pels volts de les 13,00 h

ARRIBADA DELS GENETS I CARRUATGES

PER INICIAR ELS TRES TOMBS

Benedicció dels animals pel Sr. Rector.

A El Progrés

14,00 h

CONCERT VERMUT

Amb la **Internacional Cobla
La Principal de La Bisbal**.

19,00 h

BALL DE GALA

Amb la **Internacional Cobla
La Principal de La Bisbal**.

Organitza **Amics de Sant Antoni i El Progrés**.

Itinerari i tiquets

DIUMENGE, 12 DE GENER

1 LOCAL SOCIAL D'ELS AMICS DE SANT ANTONI PLAÇA DE M. CANELA

Concentració, trobada i esmorzar
d'escalfament a les 8.30h
Sortida a les 11.30h

ESMORZAR D'ESCALFAMENT

Al Local social
d'Els Amics de Sant Antoni
De les 8,30 a les 10,30 h
Preu: 7 €. Gratuït per al soci
que presenti el seu tiquet val.
Disposarem d'esmorzar sense
gluten acreditat i servit per
l'Associació de Celíacs de Catalunya.
Són places limitades o fins exhaurir
existències (+-30).

TORTELL DE SANT ANTONI

Al Local social
d'Els Amics de Sant Antoni
De les 8,30 a les 10,30h
Repartiment al Local social
d'Els Amics de Sant Antoni.
De les 12,00 a les 13,00h
Repartiment a la Plaça de la Vila
(davant de Cal Xic).
Preu: 15 €. Gratuït per al soci
que presenti el seu tiquet val.

2 PLAÇA DE L'ESGLÉSIA

Arribada a les 13.00h (aprox.),
benedicció dels animals
i inici dels Tres Tombs

A El Progrés. Sala d'El Progrés

CONCERT VERMUT

A les 14.00h

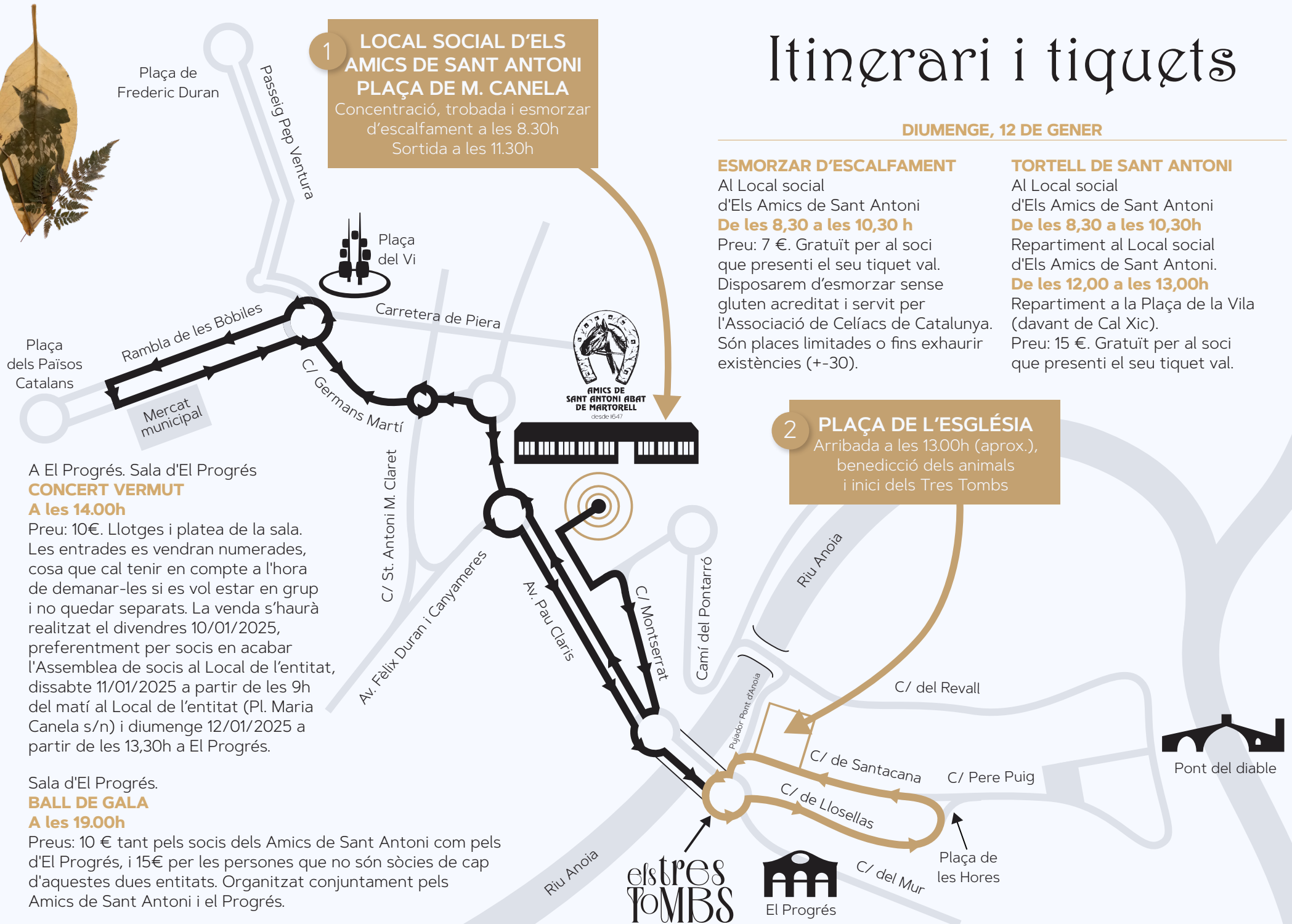
Preu: 10€. Llotges i platea de la sala.
Les entrades es vendran numerades,
cosa que cal tenir en compte a l'hora
de demanar-les si es vol estar en grup
i no quedar separats. La venda s'haurà
realitzat el divendres 10/01/2025,
preferentment per socis en acabar
l'Assemblea de socis al Local de l'entitat,
dissabte 11/01/2025 a partir de les 9h
del matí al Local de l'entitat (Pl. Maria
Canela s/n) i diumenge 12/01/2025 a
partir de les 13,30h a El Progrés.

Sala d'El Progrés.

BALL DE GALA

A les 19.00h

Preus: 10 € tant pels socis dels Amics de Sant Antoni com pels
d'El Progrés, i 15€ per les persones que no són sòcies de cap
d'aquestes dues entitats. Organitzat conjuntament pels
Amics de Sant Antoni i el Progrés.

MENÚ de SANT ANTONI

Festa d'Els Tres Tombs

Aperitiu

(entren tots els plats)

Amanida de tomàquet, mango, alvocat, burrata i ceba morada

Cors de carxofes saltejades amb encenalls de pernil i foie

Calamars enfarinats

Ous remenats amb sobrassada, mel i formatge Camembert amb toc de llima

Croquetes de calçots

Segons a escollir

Presa ibèrica amb Parmentier de patata i poma al romaní

Paella a l'estil pescador

Bacallà brasejat amb melmelada de tomàquet i ceba caramel·litzada

Sípia a la planxa amb verdures

Postre a escollir

Coulant de xocolata amb gelat de vainilla

Sorbet de llimona

40,00€

IVA inclòs

Inclou: Vi, a triar pel sommelier (1 ampolla cada 3 persones) + aigua i cafè

Si teniu alguna intolerància, consulteu-nos abans de servir-lo

Restaurant Les Vinyes

Francesc Pujols, 4 - 08760 Martorell

Telf. 93 775 58 45 / 616 648 354

